

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 24/17
Люксембург, 7 март 2017 г.

Решение по дело C-638/16 PPU
X и X/État belge

Държавите членки не са длъжни по силата на правото на Съюза да издадат хуманитарна виза на лица, които искат да отидат на територията им с намерение да подадат там молба за убежище, но са свободни да направят това на основание на националното си право

Правото на Съюза определя единствено условията и реда за издаване на визи за транзитно преминаване или за планиран престой на територията на държави членки с продължителност, която не превишава 90 дни

На 12 октомври 2016 г. двама живеещи в Алепо (Сирия) съпрузи, сирийски граждани, и трите им малки, ненавършили пълнолетие деца, подават заявления за издаване на хуманитарни визи в посолството на Белгия в Бейрут (Ливан) и на следващия ден се завръщат в Сирия. Със заявленията си те искат на основание на Визовия кодекс на ЕС¹ да им бъдат издадени визи с ограничена териториална валидност, за да могат да напуснат обсадения град Алепо и да подадат молби за убежище в Белгия. Единият от тях декларира по-специално, че е бил отвлечен от въоръжена група, че е бил бит и измъчван и че накрая е бил освободен срещу откуп. Те специално подчертават влошаващото се положение със сигурността в Сирия като цяло, и частност в Алепо, както и факта, че са православни християни и че поради тези им религиозни убеждения ги грози опасност от преследване.

На 18 октомври 2016 г. Office des étrangers (Служба за бежанците, Белгия) отхвърля заявленията им. Тя приема, че щом е поискало виза с ограничена териториална валидност, за да може да подаде молба за убежище в Белгия, въпросното сирийско семейство очевидно е имало намерение да пребивава повече от 90 дни в Белгия в противоречие с Визовия кодекс на ЕС. Освен това Office des étrangers подчертава, че да се разреши издаването на входна виза на това семейство, за да му се предостави възможност за подаде молба за убежище в Белгия, би означавало да му се разреши да подаде такава молба за убежище в дипломатическо представителство.

Сирийското семейство обжалва решението за отказ пред Conseil du contentieux des étrangers (Съвет по споровете във връзка с режима на чужденците, Белгия). То твърди, че Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията за защита на правата на човека (ЕКПЧ) предвиждат позитивно задължение за държавите членки за гарантиране на правото на убежище. Рискът от нарушаване на забраната за изтезания или нечовешко или унизително отнасяне или наказание² можел да се избегне единствено чрез предоставянето им на международна закрила. При тези обстоятелства Conseil du contentieux des étrangers решава да отправи спешно преюдициално запитване до Съда на ЕС. Той по-специално отбелязва, че съгласно Визовия кодекс визата се издава, когато държавата членка „счете“ това за необходимо поради международни задължения, и че следва да се установи доколко държавите членки разполагат със свобода на преценка в това отношение.

¹ Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (ОВ L 243, 2009 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕС) № 610/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. (ОВ L 182, 2013 г., стр. 1).

² Член 3 ЕКПЧ и член 4 от Хартата.

В решението си от днес Съдът отбелязва, най-напред, че Визовият кодекс е приет на основание на разпоредба от ДЕО³, по силата на която Съветът приема мерки за установяване на правила относно визите при планирани престои, не по-дълги от три месеца. Следователно Визовият кодекс определя условията и реда за издаване на визи за транзитно преминаване или за планиран престой на територията на държави членки с продължителност, която не превишава 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период. Сирийското семейство обаче е подало заявления за визи по причини от хуманитарен характер с намерение да поиска убежище в Белгия, а следователно и разрешение за пребиваване, което не е само до 90 дни.

Ето защо, макар и формално подадени на основание на Визовия кодекс, заявленията не попадат в неговото приложно поле.

Съдът освен това уточнява, че до този момент законодателят на Съюза не е приел какъвто и да било акт за уреждане на издаването от държавите членки на визи или разрешения за дългосрочно пребиваване на граждани на трети страни по причини от хуманитарен характер. **Поради това заявленията на сирийското семейство се уреждат само от националното право.**

След като въпросното положение не се урежда от правото на Съюза, разпоредбите на Хартата са неприложими към него.

Съдът уточнява също и че положението на сирийското семейство се характеризира с наличието не на съмнения относно намерението му да напусне територията на държавите членки преди изтичането на визата, а на заявление с предмет, различен от искане за издаване на виза за краткосрочно пребиваване.

Според Съда, ако се допусне граждани на трети страни да подават заявления за виза с цел да получат международна закрила в избрана от тях държава членка, би се нарушила общата логика на установената от Съюза система за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила⁴.

В заключение Съдът посочва, че заявление за издаване на виза с ограничена териториална валидност, което гражданин на трета страна е подал на основание на Визовия кодекс по причини от хуманитарен характер в представителство на държавата членка по местоназначение, разположено на територията на трета страна, с намерението веднага след като пристигне в тази държава членка, да подаде молба за международна закрила и след това да пребивава в същата държава членка повече от 90 дни в рамките на 180-дневен период, не попада в приложното поле на кодекса, а при сегашното състояние на правото на Съюза само в това на националното право.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106

³ Член 62, точка 2, букви а) и б), подточка ii) от Договора за ЕО (понастоящем член 77 ДФЕС).

⁴ Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (преработен текст) (ОВ L 180, 2013 г., стр. 31).